

Geen rechten, maar plichten!

Dhr. Kees Jan van Linden reageert in zijn opiniestuk op mijn verklaring over het beleggen van kerkdiensten tijdens deze lockdown.

Van Linden vraag zich af of de koning, die afzag van zijn rechten om op vakantie te gaan, voor ons niet een voorbeeld moet zijn, om ook af te zien van onze rechten om samen te komen in een eredienst. Van Linden maakt hier een denkfout. Hij ziet over het hoofd dat het houden van kerkdiensten weliswaar volgens de grondwet hoort tot onze rechten, maar dat dit volgens Gods Heilige Wet behoort tot onze *plichten*. Zo hebben onze vaders het in onze Heidelbergse Catechismus (onze belijdenis!) ook verwoord: “tot de gemeente Gods naarstig kome” Van zulke plichten mogen wij niet afzien onder druk van andersdenkenden.

Van Linden maakt een tweede vergissing als hij Jezus en Paulus ten voorbeeld stelt in het afzien van hun rechten, met een hoger doel. Paulus koos ervoor om geen aanstoot te geven in enig ding, ‘opdat de bediening niet gelasterd worde’. Deze bediening ziet, in het verband van de tweede Korinthebrief, juist op de voortgang van de prediking van het Woord in het midden van de gemeente. Wanneer het leven van de dienaar des Woords niet overeenstemt met de leer die hij brengt, geeft hij aanstoot (zie kanttekeningen). Dat is heel iets anders dan wanneer de wereld aanstoot neemt aan het feit dat de gemeente samenkomt. De Schrift vraagt hier niet van ons dat we doen wat de wereld wil om maar geen aanstoot te geven. Vervolgens noemt Van Linden het feit dat Christus het gebruik van Zijn Goddelijke heerlijkheid niet af behoefde te leggen, maar dit wel deed, met het oog op de heerlijkheid van God. Hierin zou Jezus voor ons een voorbeeld zijn. Het is ongepast om dit te vergelijken met het afzien van onze plicht om kerkdiensten te houden. Bovendien heeft Christus, Die God gebléven is, ook in het verbergen van die Goddelijke heerlijkheid achter Zijn menselijke natuur, getoond van hoeveel belang de opgang naar Gods huis voor Hem is geweest!

Van Linden ziet het nalaten van kerkdiensten vervolgens als een soort positieve zendingsactiviteit. Hij meent dat afschaling meer opening baant voor de bediening van het Evangelie. Diensten nalaten om te evangeliseren, is juist het paard achter de wagen spannen. Ik meen dat Van Linden hier de visie van de heidenwereld ook zwaar onderschat. Een minister, die onlangs een kerkdienst bezocht waar niet meer dan 30 mensen aanwezig waren, ligt zwaar onder het vuur van de publieke opinie. Het afschalen kweekt hier helemaal geen goodwill.

Het meest moeite heb ik met de exegese van Mattheus 18:20. Van Linden citeert hier uit mijn verklaring rond het houden van kerkdiensten in lockdown. Hij citeert: ‘het argument “een onlinekerkdienst zonder kerkgangers is voor ons geen kerkdienst in de ware betekenis van het woord”. Zijn oordeel daarover is: dit ‘past niet bij de woorden van Jezus: „Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen”. Van Linden zou er goed aan doen om deze woorden in het verband te lezen en ook in het verband te laten staan. De tekst begint met het woordje ‘want’. Dit slaat terug op het vorige vers waar gesproken wordt over twee van u die samenstemmen over enige zaak. Het kleinst mogelijk getal wordt in dit vers genoemd. De Heere Jezus bedoelt hier echter niet te zeggen dat het samenkomen met twee of drie mensen ook wel voldoende is of dat dit verder geen enkel verschil maakt. Als dat de exegese is van dit vers kunnen we blijvend afstand doen van onze

kerkgebouwen, wel of geen coronavirus. De gemeente kan voortaan in kringen samenkomen, want de opsomming uit HC zondag 30 geldt dan blijkbaar niet. Van Linden zet m.i. heel veel op het spel. Verder lees ik in deze tekst juist het woordje 'vergaderd'. Vergaderen ziet allereerst op het bijeengebracht worden door Christus (NGB 27,28) met als vrucht dat Gods kinderen daadwerkelijk bijeenkomen. Wanneer we deze tekst in de context plaatsen gaat het vlak hiervoor over twee of drie die getuigenis geven van iemand in de gemeente die ergernis geeft en daarom *afgesneden* moet worden. Daartegenover staan twee of drie die getuigenis geven van de Naam van Christus! Dát geeft, in tegenstelling tot uitsluiting, juist *insluiting* namelijk gemeenschap met Christus en zo ook met elkaar. Calvijn zegt daarom juist bij deze tekst: "Want wie de gewijde samenkomsten verzuimt, of zich van de broeders afscheidt, en zich lauw betoont in het betrachten der eenheid, toont daardoor dat hij de tegenwoordigheid van Christus op hoegenaamd geen prijs stelt."

Tenslotte, de oproep om ons op de kerkdienst zoals wij die mogen hebben te bezinnen, getuigt van weinig historisch gereformeerd besef. Wat hebben wij tot op de dag van vandaag veel te danken aan de Schriftuurlijke bezinning op de eredienst zoals deze in de reformatie heeft plaatsgevonden. Dat behoeven we waarlijk niet nog eens over te doen. De vergelijking van de huidige situatie met christenen op de wereld die helemaal niet samen kunnen komen lijkt mij niet gepast. Dit is hier (nog) niet aan de orde. Wij behoeven dit niet over onszelf heen te roepen. De Heere brenge ons nog samen in Naam van de Koning.

Ds. A. Schot